

บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

The administrative roles in Professional Learning Communities of School Administrator
under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3

ประณาลี ลือชา¹ และสุภาวดี ลาภเจริญ²

Pranalee luecha¹ and Assistant Professor Dr. Supawadee Lapcharoen²

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Master of Education Educational Administration, Ramkhamhaeng University

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²Faculty of Educationl, Ramkhamhaeng University

Email : Pranalee.luecha@gmail.com

Received: January 12, 2023

Revised: May 23, 2023

Accepted: May 30, 2023

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อ (1) ศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารและ (2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา อันดับของตำแหน่งและกลุ่มโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนปีการศึกษา 2565 จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบ independent และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21, SD = 0.53$) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี เขต 3 สามารถสรุปได้ดังนี้ ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านภาวะผู้นำที่ร่วมไม่แตกต่างกัน ครูที่มีอันดับของตำแหน่งและกลุ่มโรงเรียนต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this study aimed to (1) studying the administrative roles in professional learning communities of school administrators and (2) To compare of the administrative roles in professional learning communities of school administrators classified by to the educational background, position, and school group. The sample consisted of 322 teachers working in schools during the 2022 academic year. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. A Cronbach's alpha coefficient of 0.98. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The researcher also employed a t-test technique and the One-way analysis of variance (ANOVA) technique in addition to Scheffe's multiple comparison method. The results of the study revealed that the administration roles in professional learning communities of school administrator were at high level average ($\bar{X} = 4.21, SD = 0.53$).

The results of comparing the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 teachers 'opinions towards the administrative roles in professional learning communities of school administrator can be summarized as follows : The teachers who differed in the educational background exhibited overall differences in their opinions at the statistically significant level of .05 except in collective leadership wasn't difference. The teachers who differed in position and school group exhibited overall differences and in each of their opinions towards the administrative roles in professional learning communities of school administrators at the statistically significant level of .05.

Keywords: The role of school administrators, Professional Learning Communities

บทนำ

ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (ประคอง รัศมีแก้ว, 2563) ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 มีแนวทางการพัฒนาด้าน 3 ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษากลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย โดยในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้ช่วยให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาสู่การเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและเป็นมืออาชีพเพื่อเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) อีกทั้งมีการกำหนดนโยบายปีงบประมาณ 2563 นโยบายด้านที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษายุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพปรากฏอยู่แนวทางดำเนินงานที่ 5 เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีความรู้และจรรยาบรรณ

ตามมาตรฐานของวิชาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลที่ยั่งยืนแก่สถานศึกษา (ชวลิต ชูกำแพง, 2560) โดยให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการความสำเร็จอันส่งผลต่อประสิทธิภาพรวม ทั้งประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างขีดความสามารถของสถานศึกษาทั้งระบบอย่างยั่งยืนและช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งระบบและพบว่าค่าเฉลี่ยในแต่ละรายวิชา มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานยังไม่บรรลุตามค่าเป้าหมายร้อยละ 50 ที่ตั้งไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2562) ดังนั้นการสร้างให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สอนในแต่ละสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้หากเพื่อนร่วมงานพบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูจะเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งอันเนื่องมาจากให้ครูมีการสร้างเครือข่ายและเปิดเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อันส่งผลให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนที่ดีขึ้นยิ่งขึ้น (กิติญา บุญสวน, 2563)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อันดับของตำแหน่งและกลุ่มโรงเรียน

แนวคิดทฤษฎี

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหาร

สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้อธิบายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นผู้นำการพัฒนาการจัดการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการสร้างความร่วมมือรวมทั้งประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการวางแผน สนับสนุนเอื้ออำนวยสิ่งต่าง ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการนิเทศ ช่วยเหลือ โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยการกำกับติดตามประเมินผล และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตลอดเวลา

อภีรัตน์ ช่างเกวียน (2564) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้ครูปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายและตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจการภายในและภายนอกสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถมีบทบาทในขอบเขตของภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการกิจปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนด อันจะนำไปสู่สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Shirley M. Hord (1997) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นความสัมพันธ์ใหม่ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้บริหารและคณะครูที่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์อันจะนำไปสู่การแบ่งปันแลกเปลี่ยนและการเป็นผู้นำที่ซึ่งจะทำให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นมืออาชีพราวกับว่าทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกันและทำงานมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ระบุว่าองค์ประกอบที่ช่วยให้เกิดกระบวนการตามรูปแบบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง การมองเห็นภาพเป้าหมายแนวทางเสมือนเข็มทิศที่ช่วยในการขับเคลื่อนที่มีทิศทางร่วมกันโดยมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษาร่วมกัน
2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ หมายถึง การที่ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทำงานเป็นทีมร่วมแรงร่วมใจเป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์
3. ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง ภาวะผู้นำร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 2 ลักษณะสำคัญคือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วมและภาวะผู้นำร่วมกันที่เกิดการขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกัน
4. การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้การพัฒนามีจุดเน้นที่สำคัญ 2 ด้าน ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณของความเป็นครู
5. ชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง กลุ่มบุคลากรที่มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบที่ทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเป็นพื้นที่สร้างความรู้สึกปลอดภัยหรือปลอดภัยใช้อำนาจกดดันตั้งบนพื้นฐานความไว้วางใจกัน เคารพและให้เกียรติกัน
6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน หมายถึง การสนับสนุนการดำเนินงานและคงอยู่ในลักษณะลดระบบที่มีการจัดลำดับอำนาจหน้าที่มาใช้รูปแบบวัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการและส่งเสริมวิสัยทัศน์การดำเนินการที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

จากการศึกษาและสังเคราะห์งานวิจัย ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการบริหารจัดการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน
2. ด้านภาวะผู้นำร่วม
3. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ
4. ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน

2. ด้านแหล่งข้อมูล

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 จำนวน 81 โรงเรียนและผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครูจำนวน 1,997 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 322 คน ได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน (Cohen et al., 2018 p.206) และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่งลักษณะกลุ่มโรงเรียน เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนบางละมุง กลุ่มโรงเรียน ศรีราชาและกลุ่มโรงเรียนสัตหีบ และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ วุฒิการศึกษา ประกอบด้วยปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี อันดับของตำแหน่ง ประกอบด้วยครูผู้ช่วย, ครู คศ.1 และครู คศ.2 ขึ้นไป และกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มโรงเรียนบางละมุง, กลุ่มโรงเรียนศรีราชาและกลุ่มโรงเรียนสัตหีบ

3.2 ตัวแปรตาม คือ บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา 6 องค์ประกอบจากการศึกษาและสังเคราะห์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหาร มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา อันดับของตำแหน่งและกลุ่มโรงเรียน โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ด้านภาวะผู้นำร่วม 3) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 4) ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม 5) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร 6) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม 2565 ดังนี้

2.1 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.2 นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบประเมินในรูปแบบออนไลน์ ให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และติดตามการตอบกลับของกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ข้อมูลสถานภาพของครูมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

3.2 นำข้อมูลบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษามาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยการทดสอบ t-test แบบ Independent

3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู จำแนกตามอันดับของตำแหน่งและกลุ่มโรงเรียนด้วยการทดสอบ F-test โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียวและเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 308 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาปริญญาตรี รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี มีอันดับของตำแหน่ง ได้แก่ อันดับของตำแหน่งครู คศ. 1 มากที่สุด รองลงมาคือครูผู้ช่วยและครู คศ. 2 ขึ้นไปตามลำดับ และกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนศรีราชามากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มโรงเรียนบางละมุง และกลุ่มโรงเรียนสัตหีบ ตามลำดับ

2. บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำร่วม ด้านการสร้างค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของครู		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านการสร้างค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.25	0.54	มาก
2. ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.31	0.50	มาก
3. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.18	0.53	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.06	0.55	มาก
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.37	0.52	มาก
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	4.18	0.55	มาก
รวม	4.21	0.53	มาก

3. เปรียบเทียบบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้วยการทดสอบ t-test แบบ Independent ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อ

บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	Sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการสร้างค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.21	0.55	4.56	0.36	-5.181*	0.000
2.ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.28	0.50	4.50	0.40	-2.577	0.010
3.ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.14	0.54	4.40	0.38	-3.695*	0.000
4.ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.03	0.56	4.34	0.41	-4.255*	0.000
5.ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.35	0.53	4.55	0.41	-2.717*	0.009
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนชุมชน	4.15	0.56	4.36	0.46	-2.438*	0.018
รวม	4.19	0.50	4.45	0.35	-3.941*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอันดับของตำแหน่งและจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านด้วยการทดสอบ F-test แสดงผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอันดับของตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	อันดับของตำแหน่ง						F	Sig
	ครูผู้ช่วย		ครู คศ.1		ครู คศ.2 ขึ้นไป			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการสร้างค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.05	0.65	4.20	0.41	4.62	0.36	30.385*	.000
2.ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.22	0.54	4.25	0.48	4.53	0.38	10.887*	.000
3.ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.08	0.59	4.12	0.52	4.41	0.39	9.953*	.000
4.ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.01	0.63	3.40	0.52	4.29	0.41	8.596*	.000
5.ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.28	0.54	4.30	0.52	4.63	0.40	12.641*	.000
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	4.14	0.60	4.07	0.55	4.41	0.42	10.058*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบบทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	กลุ่มโรงเรียน						F	Sig
	กลุ่มโรงเรียน		กลุ่มโรงเรียน		กลุ่มโรงเรียน			
	บางละมุง		ศรีราชา		สัตหีบ			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.ด้านการสร้างค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วม	3.99	0.61	4.31	0.41	4.67	0.31	37.244*	.000
2.ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	3.82	0.63	4.10	0.43	4.50	0.23	34.870*	.000
3.ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.09	0.58	4.34	0.36	4.70	0.25	35.866*	.000
4.ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	3.94	0.62	4.22	0.41	4.59	0.25	34.581*	.000
5.ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.10	0.59	4.47	0.40	4.75	0.20	40.866*	.000
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	3.96	0.62	4.20	0.47	4.62	0.23	31.598*	.000
รวม	3.99	0.57	4.28	0.37	4.64	0.18	42.307	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1.บทบาทการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการสร้างค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมองเห็นภาพอนาคตความสำเร็จเกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันสู่การวางเป้าหมายร่วมกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับวิทชกน พวงแก้ว (2564) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการร่วมกันวางแผนและมีการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ วางแผนกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินงานในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับศุภวรรณ นุ่มพูล (2564) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนและความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยการแบ่งปันข้อมูลทักษะและประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานจริง ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาเพื่อให้เกิดผลที่ดีที่สุดแก่ผู้เรียน

1.2 ด้านภาวะผู้นำร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบตามสายงานอย่างชัดเจนเน้นเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ โดยใช้หลักของประชาธิปไตยในการบริหารร่วมกัน รวมทั้งมอบอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจ

ให้แก่ครู ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยปราศจากการเข้าไปครอบงำเพื่อกระจายอำนาจและเพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกันในการทำงาน สอดคล้องกับวิธารวรรณ เพ็ชรนาว่า (2563) ที่ศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อในระดับสูงที่สุด เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อน ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับครู นักเรียนและผู้ปกครองในระบบบริหารของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับภฤชณา แซ่เล่า (2565) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบนพื้นที่สูงและทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 พบว่า ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกันอยู่ในระดับมากกล่าวว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกัน นำเสนอความคิดสร้างสรรค์และร่วมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

1.3 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนสอนที่ก้าวหน้าในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองและสร้างความรู้ตระหนักแก่ครูในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยนำมาสู่การพัฒนาผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับบอมตา จงมีสุข (2563) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเป็นการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพที่ทำงานร่วมกัน โดยมีการพัฒนาด้านความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทักษะด้านภาษาและการใช้นวัตกรรม

ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เหลื่อน้อย (2562) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพมีการทำงานร่วมกัน โดยมีการพัฒนาความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการทักษะภาษาต่างประเทศ พัฒนาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้และพัฒนาการบริหารจัดการโดยใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้วิชาชีพ ซึ่งยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างบรรยากาศที่เป็นพื้นที่แบบนำตนเองของครูอย่างต่อเนื่องและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนพัฒนาหลักสูตรร่วมกันกับนานาชาติเพื่อให้สามารถเทียบเคียงมาตรฐานสากล

1.4 ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้มีผลงานเชิงประจักษ์ สร้างความตระหนักแก่ครูถึงเป้าหมายสถานศึกษาจะสำเร็จได้นั้นเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร สอดคล้องกับสิริภาพ บุญยืน (2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ไขการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การร่วมกันในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งงานบริหารงานด้านการจัดการเรียนรู้งานประเมินหรือรวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาการทำงานร่วมกันช่วยลดความโดดเดี่ยวและยังสร้างสัมพันธ์อันดีและความเข้าใจกันของสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับนันท์นภัส ชัยสงคราม (2561) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหาร

ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทำงานด้านการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกันเป็นทีม

1.5 ด้านชุมชนกัลยาณมิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูด้วยความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเองในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกันแบบกัลยาณมิตร บนความไว้วางใจซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้ออาทรและปรารถนาดีให้เกิดความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกันของครู เสริมสร้างกำลังใจในการทำงานที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ที่อธิบายถึงชุมชนกัลยาณมิตร คือกลุ่มบุคลากรที่อยู่ร่วม มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข ที่มีลักษณะวัฒนธรรมตามรูปแบบวัฒนธรรมแบบเปิดเผยที่ทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึกลดภัยหรือไม่มีการใช้อำนาจกดดันบนพื้นฐานความไว้วางใจกันเคารพ และให้เกียรติกัน สอดคล้องกับสิลาตี รอดแล้ว (2565) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 พบว่า ด้านกัลยาณมิตร มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่อาจจะเหมือนหรือต่างกันโดยไม่ถือคติจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีฉันทะ ความศรัทธาในวิชาชีพมีความปรารถนาดี และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยความจริงใจ มีความเอื้ออาทรมีคุณธรรมทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของกัลยาณมิตรลดความกดดันในการทำงาน โดยครูพร้อมที่จะแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในทางวิชาการเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพ

1.6 ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อสนับสนุนให้ครูได้รับความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ ทั้งยังจัดหาสื่อและเทคโนโลยี

ที่ทันสมัยที่เอื้อให้ครูได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีระบบการติดต่อประสานงานที่ชัดเจนและทั่วถึงก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น สอดคล้องกับ Shirley M. Hord (1997) ที่อธิบายถึงโครงสร้างสนับสนุนชุมชนว่าเป็นสิ่งที่เข้ามากำหนดการรวมเป็นกลุ่มกันเพื่อร่วมสร้างการเกิดการเรียนรู้ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการทำงานอย่างสร้างสรรค์เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับ อมตา จงมีสุข (2563) ที่พบว่า ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนเป็นการเน้นรูปแบบทีมงานและหลักความคล่องตัวในการดำเนินงานอันก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันโดยมุ่งให้เกิดความยั่งยืนตามแนวคิดอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา อันดับของตำแหน่งและกลุ่มโรงเรียนพบว่า

2.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านภาวะผู้นำร่วมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำตนเองเพื่อสร้างการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับและนอกจากนี้ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกันผ่านการศึกษาในระดับนั้น ๆ ย่อมมีประสบการณ์ องค์ความรู้ที่ส่งผลต่อความคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิทชนพงษ์แก้ว (2564) ที่พบว่าโดยภาพรวมจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวิลาลินี เทพเสนา (2564) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อการส่งเสริมการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงรายพบว่าการจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีอันดับของตำแหน่งต่างกัน

พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในแต่ละช่วงอันดับของตำแหน่ง มีความแตกต่างกัน ในหลายมิติ เช่น ด้านอายุราชการ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน รวมไปถึงกระบวนการทำผลงานการเลื่อนวิทยฐานะ แต่ละตำแหน่งตามเกณฑ์และอันดับเงินเดือน รวมทั้งการพัฒนางานตามหน้าที่ที่มีความแตกต่างกันย่อมส่งผลต่อความคิดเห็นที่ต่างกันสอดคล้องกับวรวิศรา ชำนาญพันธ์ (2564) ที่พบว่าการเปรียบเทียบลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านอายุแตกต่างกัน มีระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน หนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเกิดจากอายุมากกว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการของโรงเรียนสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าและสอดคล้องกับแนวคิดของ Herzberg & others (1959) ที่กล่าวว่าปัจจัยหรือสิ่งที่จะส่งผลให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจ ได้แก่ ปัจจัยจูงใจภายในตัวบุคคลเป็น สิ่งจูงใจในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและปัจจัยเกื้อหนุน เช่น นโยบายของการบริหาร สภาพการทำงาน เงินเดือน ความก้าวหน้าล้วนเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความพึงพอใจภายใต้ การบริหารงานขององค์กรนั้น ๆ

2.3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีกลุ่มโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริบทของสถานศึกษาที่ต่างกันของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ ต่างอำเภอกัน ย่อมมีบริบทสภาพแวดล้อมทั้งภายในและ นอกสถานศึกษาต่างกันอันนำไปสู่การดำเนินงานที่ต่างกัน ไปตามแต่ละกลุ่มโรงเรียนนั้น ๆ กล่าวได้ว่า สถานศึกษา แต่ละพื้นที่ ย่อมมีบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนด ทิศทางการบริหาร มาตรา 39 ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจ

การบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรงสถานศึกษาจึงมีอำนาจหน้าที่ และ ความรับผิดชอบการบริหารเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ด้านการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ในขณะที่เดียวกันต้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับบริบท ที่สถานศึกษาตั้งอยู่อาจแตกต่างกันออกไปอันจะขึ้นอยู่กับ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคม เทคโนโลยีและ ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาในบริบท นั้น ๆ สอดคล้องกับนันทนภัส ชัยสงคราม (2561) ที่พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามสถานที่ตั้งต่างกัน จำแนก ตามสถานที่ตั้งในกับนอกเขตเทศบาลมีความคิดเห็นต่อ การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางการศึกษา ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

ข้อค้นพบจากงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับด้าน ชุมชนกัลยาณมิตร ด้านภาวะผู้นำร่วม ด้านการสร้าง ค่านิยมและมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา วิชาชีพ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน และด้านการ ทำงานร่วมกันเป็นทีม เนื่องจากเป็นองค์ประกอบ สำคัญอันทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในสถานศึกษาตามทัศนะของครู

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนัก และให้ความสำคัญในการบริหารจัดการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพแก่บุคลากรทุกคนในองค์กร อย่างต่อเนื่องและพัฒนาเครือข่ายระหว่างกลุ่มโรงเรียน ให้เกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี เขต 3 ที่มีต่อบทบาทการ

บริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในด้าน
ภาวะผู้นำ ในรูปแบบวิธีการทดสอบโคสแควร์เพื่อนำผลมา
ยืนยันประกอบงานวิจัยนี้

2. คว้าศึกษาวิจัยการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่จะช่วยในการส่งเสริมการสร้างชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กตัญญา บุญสวน. (2563). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูชีววิทยาโดยใช้
กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร :
พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

กฤษณา แซ่เล่า. (2565). สภาพการดำเนินงานชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบนพื้นที่
สูงและทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปาน เขต 1. การค้นคว้า
อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
พะเยา.

ชวลิต ชูกำแพง. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
23(2), 5.

นันทน์ภัส ชัยสงคราม. (2561). การเสริมสร้างชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางการศึกษา
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต.

ประคอง รัศมีแก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่ง
การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. วารสารสิรินธรปริทรรศน์. 21(2), 258.

ลีลาวดี รอดแล้ว. (2565). แนวทางการบริหาร
จัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุตรดิตถ์.

วิศิธา ชำนาญพันธ์. (2564). การบริหารจัดการชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนหนองไผ่
อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารการ
บริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(7),
339-349.

วิฑขณ พวงแก้ว. (2564). การศึกษาสภาพการ
ดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 42. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

วิราวรรณ เพ็ชรนาวา. (2563). แนวทางการพัฒนาชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดีกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิลาสินี เทพเสนา. (2564). การศึกษาบทบาท
ของผู้บริหารต่อการส่งเสริมการจัดการ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ของโรงเรียน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย. การค้นคว้าอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.

ศุภวรรณ นุ่มพูล. (2564). การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพของโรงเรียนและความผูกพัน
ต่อองค์กรของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2562). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปีพ.ศ. 2563 – 2566**. ชลบุรี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สถานศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2564. จาก <http://www.thaischool1.in.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2562. (2562). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542) . **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2564. จาก <https://www.bic.moe.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพื้นฐานพุทธศักราช 2560. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวาน กราฟฟิค.
- สิริภพ บุญยีน. (2560). **แนวทางการแก้ไขการ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อภิรัตน์ ช่างเกวียน. (2564). **บทบาทผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมตา จงมีสุข. (2563). **การพัฒนาแนวทางการ ดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2562). **รูปแบบการบริหารจัดการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนมาตรฐานสากล**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Cohen, L., Manion, L, & Morrison, K. (2018). **Research methods in education**. New York: Routledge.
- Herzberg, Frederick., Mausner, Bernard and Snyderman, Barbara B. (1959). **The Motivation to Work**. New York : John Wiley.
- Shirley M. Hord. (1997). **Professional learning communities : Communities of continuous inquiry and improvement**. Austin : Southwest Educational Development Laboratory.